

TEISĖS NAUJIENOS

2006 m.
balandis

"Teisės naujienos" - tai advokatų kontoros **Saladžius ir partneriai** leidinys kuriame apžvelgiamos Lietuvos bei Europos Sąjungos teisės aktų naujienos, susijusios su juridinių asmenų veikla.

Šiame numeryje aptariame Europos Komisijos pasiūlymą supaprastinti ribotos atsakomybės akcinių bendrovių akcinio kapitalo formavimo, palaikymo ir keitimo procedūras. Taip pat, apžvelgiami Konstitucinio Teismo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos suderinamumo su Vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnio 1 dalimi bei įsakymas dėl tiekėjo sąžiningumo deklaracijos formos patvirtinimo.

ES IR LIETUVOS TEISĖS NAUJENOS

1. Europos Komisija siūlo supaprastinti ribotos atsakomybės akcinių bendrovių akcinio kapitalo formavimo, palaikymo bei keitimo procedūras

Europos Komisijos pasiūlymas buvo suformuluotas siekiant įgyvendinti 2003 m. gegužę paskelbto veiksmų plano tikslus modernizuoti Europos Sąjungos įmonių teisę bei kelti konkurencingumo laipsnį verslo santykiuose.

Šio pasiūlymo dėl Antrosios įmonių teisės direktyvos (77/91/EEB) tikslas - supaprastinti su akciniu kapitalu susijusias priemones, kurių imamasi ribotos atsakomybės akcinių bendrovių atžvilgiu. Patvirtinus pakeitimus, bendrovės galėtų lengviau keisti akcinio kapitalo dydį bei akcijų pasiskirstymą, tokiu būdu sudarant galimybę greičiau reaguoti į joms aktualius rinkos pokyčius, tuo pačiu nesumažinant akcininkams ir kreditoriams teikiamos apsaugos.

Įgyvendinus siūlomus pakeitimus, esant direktyvoje numatytoms sąlygoms, valstybės narės nebeprivalės reikalauti privalomai įvertinti turtą, kuriuo apmokamos bendrovės išleidžiamos akcijos (pvz., tais atvejais, kai tas turtas buvo neseniai įvertintas, kai tas turtas yra akcijos, kuriomis prekiaujama biržoje, ir pan.). Komisijos siūlymu bus atsisakyta privalomo ribojimo bendrovėms įsigyti nuosavų akcijų. Vietoje šiuo metu galiojančios 10% pasirašyto kapitalo akcijų skaičiaus ribos, bendrovės galės įsigyti savų akcijų neviršijant paskirstytinųjų rezervų dydžio net tais atvejais, kai šie rezervai didesni nei 10% bendrovės pasirašyto kapitalo.

Pakeitimais ketinama sušvelninti ir "finansinės pagalbos draudimo" taisykles. Šiuo metu galiojantis bendras draudimas iš anksto mokėti lėšas, suteikti paskolas ar užtikrinti prievolių įvykdymą tretiesiems asmenims, jeigu šiais veiksmais siekiama sudaryti sąlygas kitiems asmenims įsigyti tos bendrovės akcijų, bus pakeistas numatant valstybių narių teisę, esant atitinkamoms sąlygoms, leisti akcinėms bendrovėms teikti tokią finansinę pagalbą, kurios dydis, kaip ir nuosavų akcijų įsigijimo atveju, neturėtų viršyti paskirstytinųjų rezervų sumos. Patvirtinus direktyvos pakeitimus, bus sušvelninti

ir kai kurie kiti su bendrovių kapitalu susiję reikalavimai, kurių šiuo metu turi laikytis akcinės bendrovės.

Pažymėtina, kad ES Antroji įmonių teisės direktyva taikoma tik atviro tipo bendrovėms su akciniu kapitalu (akcinėms bendrovėms Lietuvoje, aktiengesellschaft Vokietijoje, aktiebolag Švedijoje, akciju sabiedriba Latvijoje ir pan.). Nepaisant to, daugelis ES valstybių (įskaitant ir Lietuvą) nemažai Antrosios direktyvos nuostatų taiko ir uždaro tipo bendrovėms (uždarosioms akcinėms bendrovėms). Reikia tikėtis, kad patvirtinus aukščiau aptartus siūlymus, direktyvos nuostatos, palengvinančios su akciniu kapitalu susijusias priemones, bus pritaikytos tiek akcinėms, tiek ir uždarosioms akcinėms bendrovėms.

Europos Komisijos pasiūlymas dėl direktyvos iš dalies keičiančios Tarybos direktyvą 77/91/EEB dėl ribotos atsakomybės akcinių bendrovių formavimo ir jų kapitalo palaikymo ir keitimo (KOM (2004) galutinis).

2. Susiliejimai ir įsigijimai finansų sektoriuje: Europos Komisija klausia finansinių paslaugų sektoriaus atstovų nuomonės dėl priežiūros tarnybos pritarimo procedūros

Šių metų balandžio 19 d. Europos Komisija baigė vykdyti viešą konsultaciją dėl teisės aktų reguliuojančių priežiūros tarnybų teikiamą pritarimą akcijų perleidimui bankininkystės, draudimo ir vertybinių popierių rinkos srityse.

Galiojantys ES teisės aktai numato valstybių narių galimybę savo teisės aktuose nustatyti priežiūros institucijų teisę blokuoti pasiūlytą akcijų perleidimą, jei jos mano, kad toks akcijų perleidimas gali pakenkti bendrovei, kurios išleistos akcijos yra perleidžiamos. Komisijos nuomone, galiojantis reglamentavimas sudaro kliūtis glaudesnei valstybių narių integracijai finansų sektoriuje, todėl peržiūrint šios srities teisinį reguliavimą buvo kreiptasi į suinteresuotus asmenis prašant pateikti nuomonę dėl galimybės tobulinti galiojančius ES teisės aktus.

Iki šių metų balandžio 19 dienos suinteresuotų asmenų pateikti atsakymai bus panaudoti ruošiant ataskaitą, kurią Komisija planuoja paskelbti 2006 m. vasarą. Tikėtina, kad po ataskaitos paskelbimo Komisija suformuluos konkrečius pasiūlymus dėl Bankininkystės direktyvos (2000/12/EB) 16 straipsnio, Trečiosios ne gyvybės

TEISĖS NAUJIENOS

2006 m.
balandis

direktyvos (92/49/EEB) 15 straipsnio, Direktyvos dėl gyvybės draudimo (2002/83/EB) 15 straipsnio, Direktyvos dėl perdraudimo (2005/68/EB) 19-23 straipsnių, Direktyvos dėl finansinių instrumentų (2004/39/EB) 10 straipsnio pakeitimų, kiek tai susiję su minėtais akcijų perleidimais.

Generalinio direktorato vidaus rinkai ir paslaugoms pateikta konsultacija dėl priežiūros tarnybos pritarimo procedūros, taikomos sandoriams su akcijomis. - 2006 m. kovas.

3. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas priėmė nutarimą, kad Vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnio 1 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai

2006 m. sausio 17 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas nagrinėjo pareiškėjo - Panevėžio miesto apylinkės teismo prašymą iširti, ar Vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnio 1 dalis, 16 straipsnio 2 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 23 straipsniui, 46 straipsnio 1 daliai, 48 straipsnio 1 daliai, konstituciniam teisinės valstybės principui.

Vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnyje nustatyta, kad jeigu asmuo, veikdamas savarankiškai ar kartu su kitais asmenimis, įgyja daugiau kaip 40 procentų balsų atskaitingo emitento akcininkų susirinkime, jis per 30 dienų privalo perleisti vertybinius popierius, viršijančius šią ribą, arba pateikti oficialų pasiūlymą supirkti likusius atskaitingo emitento vertybinius popierius, suteikiančius balsavimo teisę, ir vertybinius popierius, patvirtinančius teisę įsigyti balsavimo teisę suteikiančius vertybinius popierius. Panevėžio miesto apylinkės teismo manymu, tai reiškia, kad asmuo prieš savo valią turi perleisti nuosavybę ir todėl toks teisinis reguliavimas prieštarauja Konstitucijos 23 straipsniui, kuriame yra nustatyta, jog nuosavybė gali būti paimama tik įstatymo nustatyta tvarka visuomenės poreikiams ir teisingai atlyginant. Konstitucinis Teismas pasisakė, kad ginčijamas privalomo vertybinių popierių perleidimo institutas bei privalomo oficialaus pasiūlymo supirkti likusius vertybinius popierius pateikimo institutas yra įtvirtintas tikslu apsaugoti kitų akcininkų ypač smulkiųjų, teises ir galimybes daryti įtaką įmonės veiklai, taip pat reikia turėti omeny, kad smulkiųjų akcininkų vertybinių popierių vertė dėl akcijų paketo įsigijimo gali sumažėti. Be to, privalomas vertybinių popierių perleidimas yra atlyginamas, t.y. gaunamas turėtų turtinių ir neturtinių teisių ekvivalentas pinigine išraiška. Taip pat, asmuo, savarankiškai ar kartu su kitais asmenimis įgijęs daugiau kaip 40 procentų balsų atskaitingo emitento akcininkų susirinkime, turėjo ir turi teisę pats pasirinkti iš dviejų alternatyvų - perleisti vertybinius popierius ar pateikti oficialų pasiūlymą supirkti likusius vertybinius popierius.

Remiantis išdėstytais argumentais, Konstitucinis Teismas padarė išvadą, kad Vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnio 1 dalis neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

2006 m. sausio 17 d. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nutarimas "Dėl Lietuvos Respublikos vertybinių popierių rinkos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies (2001 m. gruodžio 17 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir dėl pareiškėjo - Panevėžio miesto apylinkės teismo prašymo iširti, ar Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių rinkos įstatymo 16 straipsnio 2 dalis (2001 m. gruodžio 17 d. redakcija) neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai" (VŽ, 2006, Nr. 8 - 284).

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintos banko garantijos, laidavimo sutarties bei kitų sutarčių, įrodančių, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas, sudarymo ir vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir gražinimo taisyklės

Nuo 2006 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo papildymai, kurie įpareigoja elektros ir elektroninės įrangos gamintojus ir importuotojus užtikrinti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą. Įgyvendinant įstatymo nuostatas buvo priimtos šios taisyklės.

Taisyklėse yra detalizuojama elektros ir elektroninės įrangos gamintojų bei importuotojų pareiga sudaryti banko garantijos, laidavimo ar kitą sutartį, kuri įrodytų, kad minėtų subjektų į Lietuvos Respublikos rinką išleidžiamos elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas. Be tokių sutarčių sudarymo tvarkos, taisyklės taip pat nustato sutarčių vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo bei gražinimo tvarką.

Elektros ir elektroninės įrangos gamintojas ar importuotojas taisyklėse nustatytais terminais atitinkamo regiono Aplinkos ministerijos aplinkos apsaugos departamentui turi pateikti dokumentus, įrodančius, kad subjektas įvykdė atliekų tvarkymo užduotį, t.y., kad šio elektros ir elektroninės įrangos gamintojo ar importuotojo į Lietuvos Respublikos rinką išleistos elektros ir elektroninės įrangos atliekos buvo surinktos, perdirbtos ar kitaip panaudotos.

Nepateikus minėtų dokumentų, Aplinkos ministerija gali kreiptis į atitinkamą instituciją ar įstaigą, su kuria buvo sudaryta garantijos, laidavimo arba kita sutartis, ir pareikalauti, kad sutartyje nurodyta suma būtų pervesta į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą kaip Gaminių ar pakuotės atliekų tvarkymo programos lėšos.

TEISĖS NAUJIENOS

2006 m.
balandis

2006 m. sausio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 61 "Dėl banko garantijos, laidavimo sutarties bei kitų sutarčių, įrodančių, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymas bus finansuojamas, sudarymo ir vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo" (VŽ, 2006, Nr. 9 - 340).

5. Lietuvos Respublikos Ūkio ministras patvirtino tiekėjo sąžiningumo deklaracijos formą

Nuo šio ministro įsakymo įsigaliojimo kiekvienas asmuo, dalyvaujantis viešame pirkime dėl paslaugų ar prekių tiekimo, ar darbų atlikimo, privalės užpildyti sąžiningumo deklaraciją. Tiekėjas pildydamas minėtą deklaraciją tokiu būdu patvirtina, kad jis neskatino ir neskatins perkančiosios organizacijos darbuotojų ar kitų tiekėjų atstovų kuriuo nors būdu (dovanodamas dovanas, suteikdamas nemokamai prekių ar paslaugų, duodamas kitoki atlygį ir pan.), siekiant, kad būtų sudarytos sąlygos laimėti viešąjį pirkimą.

Šią deklaraciją privalės užpildyti kiekvienas ūkio subjektas, dalyvaujantis viešame pirkime ir pateikti ją kartu su pasiūlymu tiekti prekes, teikti paslaugas ar atlikti darbus, nebent kitaip yra nustatyta Viešųjų pirkimų įstatyme.

Pasirašydamas tokią deklaraciją tiekėjas atsako už duomenų teisingumą ir, jei deklaracija pripažįstama melaginga, pateiktas pasiūlymas atmetamas, be to, tokiam tiekėjui gali kilti teisės aktuose numatyta atsakomybė.

2006 m. vasario 1 d. Lietuvos Respublikos Ūkio ministro įsakymas Nr. 4-41 "Dėl tiekėjo deklaracijos, patvirtinančios tai, kad tiekėjas nedavė ir neketina duoti perkančiosios organizacijos valstybės tarnautojams (darbuotojams) ar kitų tiekėjų atstovams pinigų, dovanų, nesuteikė jokių paslaugų ar kitokio atlygio už sudarytas ar nesudarytas sąlygas, susijusias su palankiais veiksmais laimėti pirkimus, formos patvirtinimo" (VŽ, 2006, Nr. 14 - 520).

KITOS NAUJENOS

Balandžio 11 d. dienraštyje "Verslo žinios" buvo išspausdintas teisininkės Jovitos Matijošiūtės straipsnis "Sąskaita užsienyje: tarp VMI ir užsienio banko". Straipsnyje pabrėžiama, kad kartu su pajamų mokesčio deklaracija gyventojai turi deklaruoti ir savo užsienio bankuose esančias sąskaitas. Juridiniai asmenys ir ūkio subjektai, neturintys juridinio asmens teisių, nuo 2002 m. spalio 22 d. banko sąskaitą užsienyje gali atidaryti ir be Lietuvos banko leidimo.

Advokatų kontora „Saladžius ir partneriai“ kartu su dienraščiu „Verslo žinios“ rengė sutarčių žinyną. Šiame žinynu vadovaujantis partneris Jonas Saladžius, asocijuotasis partneris Aušrys Šliavas ir advokato padėjėjas Andrius Mamontovas parengė paslaugų ir prekybos sutarčių dalis.

Daugiau naujienų galite rasti mūsų interneto svetainėje:
www.splegal.lt